

TOTS ELS COLORS DE L'ARC DE SANT MARTÍ

El morat dels natzarens i del crocus o safrà, el groc dels narcisos i freèsies, el rosa dels ciclàmens, el blanc de les assutzenes, sense oblidar les tulipes, que per elles mateixes poden tenir tots els colors de l'arc de sant Martí en les diferents varietats. Amb tota la gama de colors, els bulbs proporcionen flors d'hivern.

A més de la varietat de colors i formes, la flaire dolça i fresca dels bulbs ens recorda un dia fred a la neu. El bulb és una manera de sobreviure en condicions de fred i gràcies a aquesta estratègia vital, quan la neu es desfà, l'aigua omple la ceba o bulb i aquesta comença a germinar i a florir. Té un parell de secrets, ja que, com que en aquesta època hi ha escassetesa de menjar, el bulb romanen a una gran profunditat i és difícil poder extraure'ls a l'hivern. Però, a més, si algú agafa la ceba, podrà veure que aquesta té en les cèl·lules una munició dissuasiva, compostos sulfurosos procedents del sofre de la terra, que incorpora a les cèl·lules, com també un enzim que emmagatzema en un vacúol i que les activa al primer mos. El resultat és molt irritant i desagradable; molts el coneixeu perquè ens fa plorar quan es pela una ceba. Per amortir-ne l'impacte cal

posar-la al fred o sota l'aigua, ja que als elements volàtils els costa més eixir amb el fred.

Avui dia podem tenir bulbs quasi tot l'any, i hem preparat una pràctica per gaudir-ne fent-los créixer. Hi ha alguns suggeriments, el primer és poder emmagatzemar-los per al proper any, ja siga al jardí o en un lloc sec i fosc per replantar. Si compreu bulbs i els planteu, si fa no fa al cap de dos mesos tindreu la flor, siga l'època que siga. Amb aigua i sol floreixen, tot i que el més agraït i fascinant és a l'hivern. Moltes d'aquestes plantes són originàries d'Àsia, com les tulipes, que reben aquest nom del barret turc *tulip* i que quan van arribar a Holanda al segle

xv van despertar tanta curiositat i fascinació per la seua bellesa que avui es considera la planta nacional d'aquest país. Plantar-ne és una activitat senzilla i podeu repetir-la tots els anys; és una manera d'acostar-se a la manipulació dels estris de jardineria amb resultats molt gratificants. Per començar, cal escollir la planta, i per això hem preparat un llistat amb propietats i característiques. Podeu posar un bulb en cada cossioll o, els més petits, com els jacints o els narcisos, en conjunt. Abans cal mantenir-los en un lloc fresc i fosc perquè tinguen les arrels fortes.

«EL BULB ÉS UNA MANERA DE SOBREVUIRE EN CONDICIONS DE FRED»

Nom comú:
LLiri o Iris
Família: **Iridàcies**
Nom científic: **Iris sp.**

Nom comú:
Assutzena
Família: **Liliàcies**
Nom científic:
Lilium sp.

Nom comú: **All**
Família:
Liliàcies
Nom científic:
Allium sp.

Planta	Característiques
Nom comú: Freèsies	D'origen sud-africà, reben el nom del metge alemany Dr. Freese. Hi ha més de 300 espècies de tots els colors. D'aroma inconfusible i fresca. Necessiten sol per florir.
Família: Iridàcies	
Nom científic: Freesia	Alçada: 30-45 cm.
Nom comú: Ciclamen	Aquesta planta bulbífera d'origen europeu amb flors que semblen ballarines és l'única dicotiledònia del grup, per això és fàcil conrear-la a partir de llavor. Destaquen pels colors rosa, morat i roig, així com blanc, i proporcionen la millor manera de tenir flors als balcons quan fa fred.
Família: Primulàcies	
Nom científic: Cyclamen	Alçada: 10-60 cm, n'hi ha varietats nanes.
Nom comú: Jacint	Originari d'Orient i profundament perfumat. De cridaners colors blau, violeta i blanc, va ser introduït a Europa a mitjan segle XVII, quan es van produir les varietats de color rosa i la flor de doble pètal. Té un lloc destacat des de l'antiguitat en la mitologia grega.
Família: Liliàcies	
Nom científic: Hyacinthus	Alçada: 20-25 cm.
Nom comú: Muscari o Natzarens	Aquestes petites flors silvestres de color morat les podem veure a la primavera en l'època de Setmana Santa, i per això reben el nom de natzarens. Són petites, però destaquen entre el verd dels prats per un intens color blau morat. Podem trobar-les fàcilment als viviers i deixar-les florir al jardí any rere any.
Família: Liliàcies	
Nom científic: Muscari	Alçada: 10-20 cm.
Nom comú: Iris	El nom respon a la varietat de colors: podem trobar-ne de tots els colors de l'arc de sant Martí. Les seues flors ornaven els temples de l'illa de Creta fa més de 2.000 anys. Descrita com la flor del paradís, n'hi ha més de 300 varietats de tots els colors.
Família: Iridàcies	
Nom científic: Iris	Alçada: 25-90 cm.

Nom comú: **Tulipa**
Família: **Amaril·lidàcies**
Nom científic: **Tulipa sp.**

Nom comú: **Narcís**
Família: **Amaril·lidàcies**
Nom científic: **Narcissus sp.**

■ ACTIVITAT: PLANTAR BULBS

Materials

- Cossiols
- Regadora
- Pala
- Pots de vidre de reciclatge
- Grava petita o boletes d'argila
- Terra
- Bulbs

Procediment

1. Poseu una mica de graveta o de boletes al fons del cossioll per facilitar el drenatge i que l'aigua no s'estanque.
2. Ompliu fins a la meitat el cossioll amb la terra adequada per a bulbs.
3. Poseu-hi els bulbs, amb l'extrem en punta dalt. L'extrem més pla és per on eixiran les arrels.
4. Afegiu-hi més terra fins que quede la punteta per sobre.
5. Cal regar-lo i entre 8 i 12 setmanes després eixiran les fulles i les flors.
6. Cal veure que la terra estiga humida. Tingueu en compte les característiques de la planta que heu escollit, algunes necessiten un lloc solejat.

Gabinet de Didàctica
Jardí Botànic de la Universitat de València
Mª José Carrau, Maria Gimeno, Olga Ibáñez, Ana Organero i Pepa Rey